

Да вдигнем очи към нощното небе

Новини | Наука | на 27.06.2023 04:00 | от Стела Джелепова

Защо говорим за това?

За да обърнем внимание на чудесата, които ни заобикалят.

Загледани в уроците, телевизора и телефона, ние сякаш все по-често забравяме да вдигнем поглед към обкръжаващия ни свят. И докато все пак забелязваме реките, дърветата и животните, изглежда, че рядко ни остава време за небето. И това не е случайно – в градовете нощем е толкова светло и въздухът е така замърсен, че трудно можем да различим дори и десетина звезди. Но вече идва лятната ваканция и всички се отправяме към морето и планината. Тъмнината и чистият въздух там ще ни позволят най-после да обърнем очи към Космоса. А това всъщност е много весело занимание. Ето няколко интересни неща, които можем да видим и направим през това лято.

Да започнем с нещо лесно. Първият обект, за който всеки се сеща, когато става дума за нощно небе, е **Луната**. Внимателното наблюдение на нашия спътник всъщност може да бъде много приятно. Бихме могли всяка вечер да следим изгрева ѝ в източното небе и да съставим схема с различните ѝ фази – от новолуние до пълнолуние. Също така можем да нарисуваме карта на Луната, на която да отбележим всички кратери и „морета“. Колкото по-голяма я виждаме, толкова повече подробности ще различим, а този август предстоят цели две суперлуни. Така се нарича пълнолунието, което съвпада с най-близкото приближаване на Луната до Земята. Тогава лунният диск изглежда малко по-голям и ярък, отколкото при обикновено пълнолуние.

Луната е и отличен помощник на начинаещите наблюдатели на нощното небе. Благодарение на нея по-лесно можем да открием **планетите** сред другите светещи точки. Най-сигурният начин да разберем дали виждаме звезда, или планета, е да проверим дали светлинката мига – ако не мига, значи сме намерили планета от Слънчевата система. С просто око можем да видим Меркурий, Венера, Марс, Юпитер и Сатурн. За по-далечните Нептун и Уран ни трябва мощен бинокъл. На 7 юли лесно ще открием **Сатурн** – Луната ще изглежда съвсем близо до него в югоизточното небе. Ако имате бинокъл или малък телескоп, насочете го към планетата. Тя вероятно ще ви се стори сплескана или пък ще прилича на тенджерата с две дръжки. Това означава, че виждате пръстените на Сатурн. Вълнуващо, нали?

На 11 юли пък Луната ще изглежда близо до **Юпитер**. Няма как да го сбъркате, защото той е много, много ярък. Погледнете го през бинокъл – ако имате късмет, около него ще видите четири точки. Това са най-големите спътници на Юпитер – Йо, Европа, Ганимед и Калисто. Те се наричат Галилееви луни, защото първият човек, който ги е виждал, е Галилео Галилей преди 400 години. Още по-ярка от Юпитер в момента е **Венера**, Вечерницата. Търсете я вечер малко над западния хоризонт. На 1 юли тя ще изглежда изключително близо до червения **Марс**, който в момента е много по-блед.

Лятото е отлично време да зърнем и **падаща звезда**. Това е възможно всяка нощ, но най-голям шанс имаме на 12 и 13 август, когато е пикът на ежегодния метеорен поток Персеиди. Тогава ще има до 100 падащи звезди всеки час. Не забравяйте да си пожелаете нещо!

В истински тъмна нощ можем да погледаме и най-голямата красота в нощното небе – ръкавите на **Млечния път**. И разбира се, почти всички най-известни съзвездия. А ако е съвсем тъмно и имаме много остро зрение, не бива да пропускаме да намерим и **галактиката** Андромеда. Това е най-далечният обект и единствената друга галактика (освен Млечния път, в който живеем самите ние), която човек може да види с просто око. Най-добре я търсете през август и септември, когато е достатъчно високо в небето от вечерта чак до зазоряване. Изберете нощ без луна и потърсете известното съзвездие Касиопея на север. Лесно ще го познаете – прилича на огромна буква W. Погледнете долната звезда от последната чертичка на W и прокарайте мислена линия от нея право надясно. Не очаквайте обаче да видите Андромеда като галактиките от професионалните астрономически снимки. По-скоро трябва да търсите размазано петънце от бледа светлина. Но не се разочаровайте. Та вие гледате цяла една далечна галактика, в която има 1 трилион звезди!

Ето колко лесно, само с поглед, можем да се пренесем на други светове. А ако наблюдението на нощното небе с просто око ни харесва, има безброй начини да стигнем и по-далеч. Можем да се сдобием с бинокъл или малък телескоп. Можем да изтеглим някои от многото приложения за телефон,

които ни помагат да разберем какво точно виждаме в небето. Можем да си купим звездна карта, за да се научим да различаваме съзвездията. Или карта на Луната. Можем и да посетим някоя обсерватория – например тази на Софийския университет в Борисовата градина или пък най-голямата българска обсерватория „Рожен“.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3227-da-vdignem-pogled-kam-noshtno-nebe](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

